

Omsorgsnämnden

§ 74

Motion - Inför "måltidsvän" inom Kalmars omsorg.

Dnr ON 2017/0086

Handlingar

Tjänsteskrivelse 2017-10-03

Motion – Inför ”måltidsvän” inom Kalmars omsorg

Bakgrund

En motion har inkommit från Carl-Henrik Sölvinger (L) gällande införande av ”måltidsvän” inom Kalmar omsorg.

En av vår tids stora utmaningar är ensamhet bland äldre. Enligt socialstyrelsens årliga undersökning av äldre med äldreomsorg upplever var tionde svåra besvär med ångest, oro och rädsla och 15 procent besväras ofta av ensamhet. Hos de här personerna är dessutom missnöjet med äldreomsorgen stor. Så många som 58 % besväras ibland av ensamhet. Vi vet också att undernäring är ett stort problem bland äldre idag. Det är en utveckling vi måste vända.

Kävlinge kommun har infört ett projekt som kallas för ”måltidsvän”.

Kommunen har samverkat med den ideella sektorn i projektet vilket innebär att frivilliga besöker den äldre en gång i veckan för en gemensam måltid.

Antingen äter de tillsammans hemma hos den äldre eller så äter de tillsammans på någon av de kommunala seniorrestaurangerna. För den äldre innebär det ingen extra kostnad då måltidsvännens portion betalas av kommunen.

Det finns många värdeskapande delar i ett sådant här projekt. Det civila samhället bjuds in att bidra till det offentliga uppdraget, där deras styrkor och fördelar kommer helt till sin rätt. Samtidigt får ensamma äldre uppleva gemenskap under måltiden och förhoppningsvis tycka att både måltiden och livet smakar bättre.

Sammanfattning

De satsningar som ligger till grund för beslutet är följande:

1. Förbättrad måltidsmiljö:

Brukarundersökningen 2016 visar att i Kalmar är nöjdheten med måltidssituationen är 62 % med ranking 144 av 256 boenden.

Omsorgsförvaltningens mål är att öka nöjdheten vid måltidssituationen genom att skapa en lugn och trivsamt måltid med personal som sitter med vid måltiden så kallade socialpedagogiska måltider. Måltiden är en social aktivitet och personal kan finnas med som ”samtalsmotor” samt

Omsorgsnämnden

UTDRAG

Sammanträdesdatum
2017-10-26

motivera omsorgstagare som har svårt med att äta genom så kallat spegelbeteende där personalen äter samma mat och samtidigt som omsorgstagarna.

Sedan tidigare har omsorgsförvaltningen pedagogiska måltider på demensavdelningar.

2. Utökat samarbete kost och omsorg:

Under 2018 utökas samarbetet mellan serviceförvaltningen och omsorgsförvaltningen för att skapa en förbättrad måltidssituation för omsorgstagare på vård och omsorgsboende.

Omsorgsförvaltningen och serviceförvaltningen utreder också förutsättningar att kunna erbjuda kost från serviceförvaltningen för att äldre ska kunna inta lunch på samtliga träffpunkter tillsammans med andra för att motverka ensamhet.

3. Fri måltid och aktivitet:

Omsorgsförvaltningens träffpunkter erbjuder omsorgstagare och personer utan beslut om insatser av att äta lunch på de större träffpunkterna. Utredning pågår gällande att nya omsorgstagare i verksamheten ska erbjudas ett tillfälle att besöka en närliggande träffpunkt för att delta i önskad aktivitet och bjudas på en fri lunch. Detta för att motivera omsorgstagare att delta i gemensamma aktiviteter och bryta ensamhet hos äldre. Omsorgsnämnden ser ett högre värde i att minska ensamhet hos äldre generellt genom att motivera och uppmuntra till att också delta i sociala aktiviteter på träffpunkter där måltid kan intas.

Överläggning

Per Dahl (M), Lene Polteg (L) och Ole Torffvit yrkar bifall till motionen med hänvisning till att motionens förslag innebär en värdefull komplettering av de möjligheter som finns till gemensamma måltider vid träffpunkterna. De menar också, att de krav som av bland annat säkerhetsskäl måste ställas på urval av dem som blir volontärer är möjliga att uppfylla.

Liselotte Ross (V) yrkar avslag på motionen enligt liggande förslag.

Proposition

Ordförande frågar om nämnden anser att förslaget till kommunfullmäktige ska vara att bifalla motionen enligt alliansens yrkande eller att avslå motionen enligt liggande förslag till beslut. Han finner att omsorgsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen.

Votering

Votering begärs varvid ordförande ställer följande propositionsordning:

Omsorgsnämnden

UTDRAG

Sammanträdesdatum
2017-10-26

Den som vill att omsorgsnämnden ska föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen röstar Ja och den som vill bifalla Alliansens yrkande att föreslå kommunfullmäktige att bifalla motionen röstar Nej.

Omröstning sker och utfaller med 8 Ja-röster mot 3 Nej-röster. Ja-röster avges av Liselotte Ross(V), Kenneth Sjöström (S), Inger Henriksson (S), Magnus Lundén (S), Anna Johansson (S), Marita Fransson (C), Michael ben Larbi Palmqvist (V), och Michael Ländin (S).

Nej-röster avges av Per Dahl (M), Ole Torffvit (M) och Lene Polteg (L).

Beslut

Omsorgsnämnden föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen med hänvisning till de satsningar som redan pågår kring att förbättra måltids-situationen och för att minska ensamheten för äldre.

Reservation

Per Dahl, (M) Ole Torffvit (M) och Lene Polteg (L) reserverar sig till förmån för eget förslag till beslut.

Protokollsanteckning

Annica Portland Bengtsson (M) antecknar till protokollet att hon ställer sig bakom Alliansens reservation.

Sekreterare

Marina Pull

Justeras

Michael Ländin
ordförande

Marita Fransson

Handläggare
Mia Lindgren

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2017-10-03

Ärendebeteckning
ON 2017/0086

Omsorgsnämnden

Motion - Inför "måltidsvän" inom Kalmars omsorg.

Förslag till beslut

Omsorgsnämnden föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen med hänvisning till de satsningar som redan pågår kring att förbättra måltidssituationen och för att minska ensamhet för äldre.

Bakgrund

En motion har inkommit från Carl-Henrik Sölvinger (L) gällande införande av "måltidsvän" inom Kalmar omsorg.

En av vår tids stora utmaningar är ensamhet bland äldre. Enligt socialstyrelsens årliga undersökning av äldre med äldreomsorg upplever var tionde svåra besvär med ångest, oro och rädsla och 15 procent besväras ofta av ensamhet. Hos de här personerna är dessutom missnöjet med äldreomsorgen stor. Så många som 58 % besväras ibland av ensamhet. Vi vet också att undernäring är ett stort problem bland äldre idag. Det är en utveckling vi måste vända.

Kävlinge kommun har infört ett projekt som kallas för "måltidsvän". Kommunen har samverkat med den ideella sektorn i projektet vilket innebär att frivilliga besöker den äldre en gång i veckan för en gemensam måltid. Antingen äter de tillsammans hemma hos den äldre eller så äter de tillsammans på någon av de kommunala seniorrestaurangerna. För den äldre innebär det ingen extra kostnad då måltidsvännens portion betalas av kommunen.

Det finns många värdeskapande delar i ett sådant här projekt. Det civila samhället bjuds in att bidra till det offentliga uppdraget, där deras styrkor och fördelar kommer helt till sin rätt. Samtidigt får ensamma äldre uppleva gemenskap under måltiden och förhoppningsvis tycka att både måltiden och livet smakar bättre.

Sammanfattning

De satsningar som ligger till grund för beslutet är följande:

- 1. Förbättrad måltidsmiljö** Brukarundersökningen 2016 visar att i Kalmar är nöjdheten med måltidssituationen är 62 % med ranking 144 av 256 boenden.
Omsorgsförvaltningens mål är att öka nöjdheten vid måltidssituationen genom att skapa en lugn och trivsamt måltid med personal som sitter med vid måltiden så kallade socialpedagogiska måltider. Måltiden är en social aktivitet och personal kan finnas med som ”samtalsmotor” samt motivera omsorgstagare som har svårt med att äta genom så kallat spegelbeteende när personalen äter samma kost och samtidigt som omsorgstagarna. Sedan tidigare har omsorgsförvaltningen pedagogiska måltider på demensavdelningar.
- 2. Utökad samarbete kost och omsorg** Under 2018 utökas samarbetet mellan serviceförvaltningen och omsorgsförvaltningen för att skapa en förbättrad måltidssituation för omsorgstagare på vård och omsorgsboende. Omsorgsförvaltningen och serviceförvaltningen utreder också förutsättningar att kunna erbjuda kost från serviceförvaltningen för att äldre ska kunna inta lunch på samtliga träffpunkter tillsammans med andra för att motverka ensamhet.
- 3. Fri måltid och aktivitet** Omsorgsförvaltningens träffpunkter erbjuder omsorgstagare och personer utan beslut om insatser av att äta lunch på de större träffpunkterna. Utredning pågår gällande att nya omsorgstagare i verksamheten ska erbjudas ett tillfälle att besöka en närliggande träffpunkt för att delta i önskad aktivitet och bjudas på en fri lunch. Detta för att motivera omsorgstagare att delta i gemensamma aktiviteter och bryta ensamhet hos äldre. Omsorgsnämnden ser ett högre värde i att minska ensamhet hos äldre generellt genom att motivera och uppmuntra till att också delta i sociala aktiviteter på träffpunkter där måltid kan intas.

Motion från Carl-Henrik Sölvinger (L)

Inför ”måltidsvän” inom Kalmars omsorg

En av vår tids stora utmaningar är ensamhet bland äldre. Enligt socialstyrelsens årliga undersökning av äldre med äldreomsorg upplever var tionde svåra besvär med ångest, oro och rädsla och 15 procent besväras ofta av ensamhet. Hos de här personerna är dessutom missnöjet med äldreomsorgen stor. Så många som 58 % besväras ibland av ensamhet. Vi vet också att undernäring är ett stort problem bland äldre idag. Det är en utveckling vi måste vända.

Samtidigt kommer det demografiska trycket på kommunen att öka. Prognoser visar också att Kalmar kommer att ha 2000 fler personer över 65 år till år 2025 av dessa beräknas hälften vara över 80 år¹. Det är en utveckling som kräver både medvetenhet och mod från oss politiker att tydligt prioritera äldreomsorgen men också ett stort mått av kreativitet för att hitta nya vägar att öka kvaliteten i omsorgen.

Kävlinge kommun har infört ett projekt som kallas för ”måltidsvän”. Kommunen har samverkat med den ideella sektorn i projektet vilket innebär att frivilliga besöker den äldre en gång i veckan för en gemensam måltid. Antingen äter de tillsammans hemma hos den äldre eller så äter de tillsammans på någon av de kommunala seniorrestaurangerna. För den äldre innebär det ingen extra kostnad då måltidsvännens portion betalas av kommunen.

Det finns många värdeskapande delar i ett sådant här projekt. Det civila samhället bjuds in att bidra till det offentliga uppdraget, där deras styrkor och fördelar kommer helt till sin rätt. Samtidigt får ensamma äldre uppleva gemenskap under måltiden och förhoppningsvis tycka att både måltiden och livet smakar bättre.

Att äta gott, gärna i sällskap med andra människor är något de flesta uppskattar. Det är en central del i våra liv och ska få vara så även högre upp i åldrarna.

Med anledning av ovanstående föreslår vi

Att ansvariga förvaltningar utreder möjligheten till att initiera projektet ”måltidsvän” i Kalmar kommun tillsammans med föreningar ur civilsamhället.

Carl-Henrik Sölvinger (L)

¹http://vls2.kalmar.se/Kalmar%20kommun/Demokrati/Statistik/Befolkning/Nyhetsbrev/kningsprognos_2016-2025.pdf

